

Sprawozdanie końcowe urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające ⁽¹⁾

Sprawa AT.37990 – Intel

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(C/2023/1005)

- (1) W projekcie decyzji Komisja ponownie nakłada grzywnę na Intel Corporation („Intel”) w następstwie częściowego stwierdzenia nieważności decyzji Komisji C(2009) 3726 final z dnia 13 maja 2009 r. ⁽²⁾ („decyzja z 2009 r.”).

1. KONTEKST

- (2) W art. 1 decyzji z 2009 r. stwierdzono, że Intel dopuścił się jednolitego i ciągłego naruszenia art. 102 Traktatu i art. 54 Porozumienia EOG w okresie od października 2002 r. do grudnia 2007 r., wdrażając strategię mającą na celu wykluczenie konkurentów z rynku CPU x86, która składała się z kilku elementów wymienionych w lit. a)–h). Elementy wymienione w lit. a)–e) dotyczyły przyznania rabatów czterem producentom oryginalnego sprzętu („OEM”), które były uzależnione od zakupu przez tych producentów wszystkich lub prawie wszystkich swoich CPU x86 od Intela. Zachowanie, o którym mowa w lit. f)–h), polegało na dokonywaniu wypłat na rzecz producentów oryginalnego sprzętu, tak aby opóźnili oni wprowadzanie na rynek niektórych produktów wyposażonych w CPU konkurenta, zrezygnowali z takiej sprzedaży lub ją ograniczyli („bezpodstawne ograniczenia”).
- (3) W art. 2 decyzji z 2009 r. nałożono na Intel grzywnę w wysokości 1 060 000 000 EUR. W art. 3 Komisja nakazała Intelowi zakończenie naruszenia i powstrzymanie się od powtarzania działań lub zachowań opisanych w art. 1 oraz od podejmowania wszelkich działań lub zachowań mających taki sam lub podobny przedmiot lub skutek.
- (4) Decyzja z 2009 r. była przedmiotem kilku wyroków sądów unijnych. Na pierwszym etapie postępowania Sąd oddalił w całości wniesioną przez Intel skargę o stwierdzenie nieważności decyzji z 2009 r. ⁽³⁾ W postępowaniu odwoławczym Trybunał Sprawiedliwości uchylił ten wyrok i przekazał sprawę Sądowi do ponownego rozpoznania w celu zbadania, czy rabaty za wyłączność mogą ograniczać konkurencję ⁽⁴⁾.
- (5) 26 stycznia 2022 r. Sąd wydał wyrok w przedmiocie wspomnianego powyżej przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. ⁽⁵⁾ Stwierdził nieważność art. 1 lit. a)–e) decyzji z 2009 r. (oraz jej art. 3 w zakresie, w jakim dotyczy on tych elementów). Ustalenia Komisji dotyczące bezpodstawnych ograniczeń, o których mowa w art. 1 lit. f)–h) decyzji z 2009 r., zostały podtrzymane ⁽⁶⁾. Jednakże z uwagi na fakt, że Sąd nie był w stanie ustalić kwoty grzywny jedynie z tytułu bezpodstawnych ograniczeń, uchylił całą grzywnę nałożoną na mocy art. 2 decyzji z 2009 r. ⁽⁷⁾
- (6) Wyrok w sprawie przekazania do ponownego rozpoznania jest obecnie przedmiotem odwołania, ale ustalenie Sądu dotyczące bezpodstawnych ograniczeń uzyskało powagę rzeczy osądzonej z uwagi na fakt, że Intel nie wniósł odwołania w tym zakresie.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 16 i 17 decyzji 2011/695/UE Przewodniczącego Komisji Europejskiej z dnia 13 października 2011 r. w sprawie funkcji i zakresu uprawnień urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające w niektórych postępowaniach z zakresu konkurencji (Dz.U. L 275 z 20.10.2011, s. 29) („decyzja 2011/695/UE”).

⁽²⁾ Decyzja Komisji C(2009) 3726 final z dnia 13 maja 2009 r. dotycząca postępowania zgodnie z art. 82 Traktatu WE i art. 54 Porozumienia EOG (AT.37990 – Intel).

⁽³⁾ Wyrok z dnia 12 czerwca 2014 r., Intel Corporation Inc. przeciwko Komisji, T-286/09, ECLI:EU:T:2014:547.

⁽⁴⁾ Wyrok z dnia 6 września 2017 r., Intel Corporation Inc. przeciwko Komisji, C-413/14 P, EU:C:2017:632. W tym kontekście Trybunał Sprawiedliwości oddalił dochodzenie Intela w postępowaniu odwoławczym w przedmiocie jednego z zarzutów dotyczącego rzekomego uchybienia proceduralnego stanowiącego naruszenie prawa do obrony Intela (wyrok odwoławczy, pkt 79–107).

⁽⁵⁾ Wyrok z dnia 26 stycznia 2022 r., Intel Corporation Inc. przeciwko Komisji, T-286/09 RENV, ECLI:EU:T:2022:19 („wyrok w sprawie przekazania do ponownego rozpoznania”). W uwagach na piśmie dotyczących przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Intel wycofał między innymi zarzuty dotyczące uchybień proceduralnych. Zarzuty te nie stanowiły już zatem przedmiotu przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (zob. wyrok w sprawie przekazania do ponownego rozpoznania, pkt 74).

⁽⁶⁾ Zob. wyrok w sprawie T-286/09 RENV, pkt 96.

⁽⁷⁾ Zob. wyrok w sprawie T-286/09 RENV, pkt 529.

2. POSTĘPOWANIE W SPRAWIE PONOWNEGO NAŁOŻENIA GRZYWNY Z TYTUŁU BEZPODSTAWNYCH OGRANICZEŃ

- (7) Pismem z 2 maja 2023 r. („pismo”) Komisja poinformowała Intela, że zamierza przyjąć nową decyzję nakładającą na niego grzywnę na podstawie art. 23 ust. 2 rozporządzenia Rady nr 1/2003 ⁽⁸⁾ za popełnienie jednolitego i ciągłego naruszenia art. 102 Traktatu poprzez wdrożenie strategii mającej na celu wykluczenie konkurentów z rynku CPU x86, która składała się z elementów określonych w art. 1 lit. f)–h) decyzji z 2009 r. W piśmie tym Komisja opisała metodę, którą zamierzała zastosować w celu obliczenia wysokości grzywny, jaka ma zostać nałożona na Intela.
- (8) W piśmie Intel poproszono o przedstawienie w terminie czterech tygodni swojej opinii na temat planowanej decyzji Komisji. Na wniosek Intela Komisja przedłużyła termin udzielenia odpowiedzi na pismo o kolejne cztery tygodnie.
- (9) Intel przedstawił swoją odpowiedź na pismo 26 czerwca 2023 r. („odpowiedź na pismo”).

3. KWESTIE PROCEDURALNE PODNIESIONE PRZEZ INTELA

a) Argumenty Intela dotyczące rzekomego braku jasności pisma Komisji

- (10) W swojej odpowiedzi na pismo Intel twierdzi, że „[...] podstawa proponowanej decyzji w sprawie nałożenia grzywny jest niejasna” ⁽⁹⁾ i że nie może zrozumieć, „na jakiej konkretnej podstawie Komisja zamierza podjąć działania w związku z proponowaną decyzją w sprawie nałożenia grzywny” ⁽¹⁰⁾. W tym względzie Intel twierdzi, że aby zrozumieć prawne i faktyczne rozumowanie leżące u podstaw pisma, konieczne jest, aby Komisja wskazała motywy decyzji z 2009 r., na których się opiera ⁽¹¹⁾. Intel twierdzi również, że Komisja musi wyjaśnić, czy pozostałe ustalenia zawarte w decyzji z 2009 r. „w dalszym ciągu można odczytywać jako pierwotnie sformułowane, czy też należy je zmienić w świetle stwierdzenia nieważności dużej części decyzji z 2009 r.” ⁽¹²⁾. Intel podaje dwa przykłady w związku z powyższym, tj. traktowanie bezpodstawnych ograniczeń jako jednolitego i ciągłego naruszenia oddzielnie bez rabatów warunkowych, a także czynniki uwzględnione w decyzji z 2009 r. w odniesieniu do wagi naruszenia ⁽¹³⁾.
- (11) Pismem Komisja poinformowała Intela, że zamierza przyjąć nową decyzję nakładającą na niego grzywnę na podstawie art. 23 ust. 2 rozporządzenia Rady nr 1/2003 za popełnienie jednolitego i ciągłego naruszenia art. 102 Traktatu poprzez wdrożenie strategii mającej na celu wykluczenie konkurentów z rynku CPU x86, która składała się z elementów określonych w art. 1 lit. f)–h) decyzji z 2009 r. ⁽¹⁴⁾
- (12) Jak określono zarówno w piśmie, jak i w projekcie decyzji, częściowe unieważnienie decyzji z 2009 r. nie ma wpływu na legalność aktów przygotowawczych przyjętych przed decyzją z 2009 r. ani na samą decyzję z 2009 r. w zakresie, w jakim dotyczy to bezpodstawnych ograniczeń. W związku z tym Komisja może podjąć na nowo postępowanie właśnie od tego momentu, w którym wystąpiła niezgodność z prawem stwierdzona w wyroku w sprawie przekazania do ponownego rozpoznania, tj. momentu przyjęcia decyzji z 2009 r. uznającej rabaty warunkowe za naruszenie i nakładającej grzywnę obejmującą zarówno rabaty warunkowe, jak i bezpodstawne ograniczenia.
- (13) Jak zauważono również w piśmie, w wyroku w sprawie przekazania do ponownego rozpoznania nie podważono zgodności z prawem ustaleń dokonanych w decyzji z 2009 r. w odniesieniu do bezpodstawnych ograniczeń, chociaż unieważniono w nim grzywnę, ponieważ grzywna została nałożona zarówno za rabaty, jak i za bezpodstawne ograniczenia.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1).

⁽⁹⁾ Pkt 2 odpowiedzi na pismo.

⁽¹⁰⁾ Pkt 9 odpowiedzi na pismo.

⁽¹¹⁾ Pkt 2 i 8–10 odpowiedzi na pismo.

⁽¹²⁾ Pkt 10 odpowiedzi na pismo.

⁽¹³⁾ Pkt 12 i 13 odpowiedzi na pismo.

⁽¹⁴⁾ Pkt 5–10 pisma.

- (14) W ramach postępowania mającego na celu zastąpienie aktu, którego nieważność stwierdzono, Komisja nie ma obowiązku – ani nawet możliwości – ponownego orzekania w przedmiocie tych aspektów pierwotnej decyzji, których nie zakwestionowano w wyroku stwierdzającym nieważność tej decyzji ⁽¹⁵⁾. Komisja nie jest zobowiązana do wyjaśnienia ani ponownej kwalifikacji tego naruszenia, ponieważ stwierdzenie przez Komisję jednolitego i ciągłego naruszenia w decyzji z 2009 r. w odniesieniu do bezpodstawnych ograniczeń pozostaje niezakłócone przez którykolwiek z wyroków, a zatem ma powagę rzeczy osądzonej.
- (15) W tym duchu cel pisma został w istocie słusznie ograniczony do poinformowania Intela o zamiarze wydania przez Komisję decyzji nakładającej nową grzywnę za już stwierdzone jednolite i ciągłe naruszenie, zgodnie z prawem, oraz wyjaśnienie metody, jaką należy zastosować w celu ustalenia wysokości tej grzywny, tak aby umożliwić Intelowi bycie wysłuchanym w odniesieniu do takiej metody.
- (16) W swojej odpowiedzi na pismo Intel przedstawił szczegółowe uwagi na temat tej metody, co pokazuje, że pismo to należycie spełniło cel polegający na umożliwieniu Intelowi przedstawienia jego opinii na temat tej metody.
- (17) W tych okolicznościach stwierdzam, że pismo było wystarczająco jasne, aby umożliwić Intelowi przedstawienie jego stanowiska w odniesieniu do podstawy nałożenia grzywny i metody ustalania wysokości grzywny, którą Komisja zamierza zastosować.

b) Wniosek o kolejną możliwość udzielenia odpowiedzi „w formie pisemnej i ustnej”

- (18) W odpowiedzi na pismo Intel wnosi o „potwierdzenie, że będzie miał możliwość dokonania pisemnych i ustnych prezentacji na temat odpowiedzi służb Komisji na [odpowiedź na pismo] przed zaproponowaniem lub przyjęciem jakiegokolwiek decyzji, aby umożliwić Intelowi właściwe korzystanie z prawa do obrony” ⁽¹⁶⁾. Intel twierdzi również, że „z uwagi na podstawowe zasady słuszności i poszanowanie prawa podstawowego do bycia wysłuchanym w znaczący sposób [...] [dokładne wskazanie motywów decyzji z 2009 r., na które powołuje się Komisja, oraz powody tego uzasadnienia] muszą być przedstawione w taki sposób, aby Intel był w stanie świadomie odpowiedzieć na piśmie i ustnie przed przyjęciem jakiegokolwiek decyzji nakładającej grzywnę” ⁽¹⁷⁾. Ponadto w pkt 75 odpowiedzi na pismo Intel twierdzi, że „biorąc pod uwagę niepewność co do podstawy proponowanego podejścia, Intel ma prawo, ze względu na podstawowe zasady słuszności, obowiązek uzasadnienia i poszanowanie prawa podstawowego do bycia wysłuchanym, do odniesienia się do powyższych kwestii. Intel będzie mógł następnie udzielić świadomej odpowiedzi w formie pisemnej i ustnej, zanim jakakolwiek decyzja zostanie przyjęta”.
- (19) Uwaga Intela zmierza zasadniczo do przeprowadzenia kolejnej rundy wymiany poglądów z Komisją. Można by ją rozumieć jako sugerującą, że Intel poprzez te twierdzenia chciał zwrócić się do Komisji o wydanie nowego pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, które pociągałoby za sobą możliwość złożenia wniosku o ponowne przesłuchanie ⁽¹⁸⁾.
- (20) Taki wniosek byłby bezzasadny.
- (21) Jak zaznaczono powyżej, stwierdzenie nieważności aktu Unii nie musi wywierać wpływu na ważność aktów przygotowawczych, a postępowanie mające na celu zastąpienie aktu, którego nieważność stwierdzono, może co do zasady zostać podjęte na nowo właśnie od tego momentu, w którym wystąpiła niezgodność z prawem. Jeżeli stwierdzenie nieważności pozostaje bez wpływu na ważność aktów przyjętych wcześniej w ramach danego postępowania, Komisja nie jest zobowiązana, na tej tylko podstawie, że doszło do tego stwierdzenia nieważności, do kierowania nowego pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń do zainteresowanych stron ⁽¹⁹⁾. W niniejszej sprawie Intel nie twierdzi, że uchybienie stwierdzone w wyroku w sprawie przekazania do ponownego rozpoznania dotyczyło zastrzeżeń zgłoszonych wobec Intela w odniesieniu do bezpodstawnych ograniczeń przed przyjęciem decyzji z 2009 r. ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁵⁾ Zob. wyrok T-224/95 Tremblay i in. przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:1997:187, pkt 53; sprawa T-471/11, Éditions Odile Jacob przeciwko Komisji, pkt 58.

⁽¹⁶⁾ Pkt 7 odpowiedzi na pismo.

⁽¹⁷⁾ Pkt 14 odpowiedzi na pismo.

⁽¹⁸⁾ Art. 10, 11 i 12 rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004 z dnia 7 kwietnia 2004 r. odnoszącego się do prowadzenia przez Komisję postępowań zgodnie z art. 81 i art. 82 Traktatu WE (Dz.U. L 123 z 27.4.2004, s. 18).

⁽¹⁹⁾ Wyrok w sprawie Limburgse Vinyl Maatschappij i in. przeciwko Komisji, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P do C-252/99 P i C-254/99 P, EU:C:2002:582, pkt 73 do 75 oraz pkt 80 i 81.

⁽²⁰⁾ Zob. wyrok Toshiba przeciwko Komisji, C-180/16 P, EU:C:2017:520, pkt 28.

- (22) Po drugie, pismo dotyczyło wyłącznie szczegółowego obliczenia kwoty grzywien i dało Intelowi możliwość przedstawienia uwag na ten temat. Jak słusznie zauważono w projekcie decyzji, Komisja nie zgłasza żadnych nowych zastrzeżeń, zaś Intel nie twierdzi, że w piśmie zawarto jakiegokolwiek z nich.
- (23) W odniesieniu do prawa do obrony w związku z nałożeniem grzywien z utrwalonego orzecznictwa wynika, że w przypadku gdy Komisja wyraźnie wskazuje w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń, że zbada ona, czy należy nałożyć grzywny na dane przedsiębiorstwa, oraz gdy przedstawia ona zasadnicze okoliczności faktyczne i prawne, które mogą doprowadzić do nałożenia grzywny, takie jak waga i czas trwania zarzucanego im naruszenia oraz kwestia popełnienia go „umyślnie lub przez niedbalstwo”, spełnia ona obowiązek poszanowania przysługującego tym przedsiębiorstwom prawa do bycia wysłuchanym ⁽²¹⁾.
- (24) Po trzecie, jeśli chodzi o zarzut sformułowany przez Intela związany z brakiem możliwości złożenia dalszych ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym, należy zauważyć, że prawo do bycia wysłuchanym nie oznacza, że osobie zainteresowanej musi zostać przyznana możliwość wyrażenia swojej opinii ustnie, jako że możliwość przedstawienia uwag w formie pisemnej także pozwala na przestrzeganie tego prawa ⁽²²⁾. Intel miał możliwość przedstawienia pisemnych uwag w odniesieniu do pisma.

4. WNIOSKI

- (25) W związku z powyższym oraz biorąc pod uwagę, że nie otrzymałam żadnego wniosku ani skargi w związku z przyjęciem projektu decyzji, uważam, że w niniejszym postępowaniu przestrzegano skutecznego wykonywania praw procesowych Intela.

Brukseli, dnia 21 września 2023 r.

Dorothe DALHEIMER

⁽²¹⁾ Wyrok z dnia 19 stycznia 2016 r., Toshiba Corp. przeciwko Komisji, T-404/12, ECLI:EU:T:2016:18, pkt 40.

⁽²²⁾ HeidelbergCement AG i Schwenk Zement KG przeciwko Komisji, T-380/17, ECLI:ECLI:EU:T:2020:471, pkt 634.